

Rövid emlékeztető a 2016-os tanári tiltakozások két és fél hónapjáról¹

LÁTÓSZÖG

1. ELŐJÁTÉK

A Köznevelési Törvény tervezetének 2011-es benyújtása szakmai tiltakozásokat indított el. Radó Péter és Setényi János oktatáskutatók már 2010-ben elindították az OktpolCafé blogot. 2011-ben létrejött a *Hálózat a Tanszabadságért* csoport. 2012-ben indult az *Agóra Oktatási Kerekasztal*, mely 2013-ban a Magyar Pedagógiai Társaság kiadásában közzétette kritikai állásfoglalását és alternatív javaslatait *Oktatáspolitikai alapvetések* címmel. 2014-ben indult a *Hívatlanul* és a *Szabad Oktatást* FB-csoport:

„Diákok vagyunk, akik nem bírják karba tett kézzel nézni az oktatásban szakmai alap nélkül hozott 'reformok' káros következményeit.”

A tiltakozások 2015-ig meg-megújultak, neveléstudományi szervezetek, honlapok foglalkoztak meg kritikáikat, szerveztek demonstrációkat, de a kezdemé-

nyezések, komoly támogatás híján, sorra kialudtak.

A PSZ kongresszusa 2015. december 5-én helyzetelemzést készített a köznevelés gondjairól. Megfogalmazta és elküldte a miniszterelnök részére javaslatát. A Sztrájkbizottság 2016 januárjában három alkalommal vett részt a javaslatok szakértői szintű megtárgyalásán. „Sajnálatos módon ezeken a tárgyalásokon a javaslatok túlnyomó többségét a kormányzati oldal szakértői elutasították.”

2015. november 25.

A Miskolci Herman Ottó Gimnázium tanestülete a magyar közoktatás, köznevelés gondjairól levelet írt a Klik elnökének és a köznevelési államtitkárnak, de nem érkezett válasz.

December 10.

A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete B.-A.-Z. megyei választmánya demonstrációt tartott a Klik Miskolci Tankerületének épülete előtt a kormány

¹ Ez a kronológiát március első napjaiban a budapesti Kritikai- és Élménypedagógia Műhely egyik tagja, Marton András készítette. A Műhely részese a közoktatás megmentéséért szerveződő törekvéseknek, így a Civil Közoktatási Platformnak is. Az összeállítás a hivatalos intézményi honlapok, a digitális sajtó és az internetes közösségi oldalak anyagainak felhasználásával készült.

oktatáspolitikája ellen. Ekkor létrehozott „panaszdobozába” számtalan észrevétel érkezett a megye iskoláiból. A demonstráción országos akciósorozatot hirdettek. „A demonstráció résztvevői úgy ítélik meg, hogy a magyar oktatáspolitikát az utóbbi öt évben hibát hibára halmozott és halmoz.”

2016. január 5.

A fordulat 2016-ban következett be, Miskolcon.

A Herman testülete eljuttatta a levelet a Borsod Online-nak, ott másnap megjelent,² és a levelet onnan a sajtó országszerte átvette.

Ez a nyílt levél volt a fellobbantója a pedagógusok mozgalmának.

„Az egész oktatási rendszert látjuk most már veszélyben! Kaotikussá vált minden! Bizonytalanság, elkeseredettség, sokszor apátia uralkodik a tanári szobákban. S az, hogy vannak még jól működő iskolák, jól megtartott órák, versenyeredmények („természetesen” nevezési díjakra és útiköltségre elkülönített keret nélkül), sikeres érettségik és felvételik, kizárólag a tanárok lelkiismeretességének köszönhető – merthogy nem a környezeti hatásoknak és az oktatáspolitikai tevékenységének, az biztos!”

Január 7.

A miskolci Földes Ferenc Gimnázium tantestülete szavazással döntött arról, hogy támogatja a Herman Ottó Gimnázium tantestületének nyílt levelét.

Január 11.

Egyre több miskolci és nem miskolci iskola, egyesület, szervezet, csoport csatlakozik aláírásával, önálló nyilatkozattal a nyílt levélhez.

2. MOZGALOMMÁ VÁLÁS

Január 14.

A budapesti Kölcsey Ferenc Gimnázium tanárait követve pár nap leforgása alatt 17 intézmény írta alá a nyílt levelet, köztük a budapesti Teleki Blanka Gimnázium is. Pilz Olivér, a Herman, Törley Katalin, a Kölcsey közalkalmazotti tanácsának vezetője és Pukli István, a Teleki igazgatója tantestületeik nevében megalakították a *Tanítanék* mozgalmat, készítettek egy weblapot,³ ahol a csatlakozó személyek és közösségek regisztrálhattak és megfogalmazhatták saját üzeneteiket, követeléseiket. (Március 1-ig 35.000 magánszemély és 940 intézmény, szervezet vagy csoport írta alá a nyílt levelet.)

3. „MONDJUK AKKOR KI, HOGY A KLIK ILYEN KERETEK KÖZÖTT MŰKÖDÉSKÉPTELEN”

Napokig azt latolgatta a sajtó és a szakma, hogy vajon miért éppen most? Mi tartott ennyi ideig? Mi végre e felzúdulás? Pilz Olivér szerint „az utolsó csepp az értelmetlen adminisztráció megnövekedése volt.” S miért éppen ő? „Valakit ki kellett tolni a kéményen, és posztomból adódóan én voltam az. Van egy munkamegosztásunk: én jártatom a számat, az igazgató meg tartja érte a hátát. Neki – miként a többi intézményvezetőnek – ugyanis a Klik meg szokta tiltani, hogy nyilatkozzon.”

Január 23.

Az EMMI sajtótájékoztatóján az oktatás irányítói kinyilvánították változtatási szándékukat az ágazatot érintő egyes kérdések-

² <http://www.boon.hu/nyilt-level-a-herman-otto-gimnaziumbol/2982948>

³ <http://www.tanitanek.com>

ben. Czunyniné Bertalan Judit szerint egy készülő új rendelet harmadával csökkenti majd a tanárok adminisztrációs terheit. Nem két, hanem öt évente lesz értékelés. Balog Zoltán bejelentette: megalakul a Köznevelési Kerekasztal, mely a tanárokkal való egyeztetés színtere lesz.

Január 25.

Fogadóóra címmel a Herman Ottó Gimnázium tantestületét és követeléseit támogató demonstrációt, fáklyás felvonulást hirdetett a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) helyi csoportja február 3-ra Miskolcon.

Az RTL Klub *Házon kívül* című műsorában a tiltakozási hullámra reagálva Balog Zoltán miniszter elismerte, hogy „túltoltuk a biciklit egy kicsit.” A túltolás a miniszter szerint elkerülhetetlen volt, „ha az ember elmegy egy változtatásba, mindig továbbmegy egy kicsit, mert tudja, hogy majd vissza kell jönni.” (A túltolt bicikli a tiltakozások egyik jelképévé vált.)

A miskolci Herman és a budapesti Teleki nevelőtestületei újabb nyílt levelet fogalmaztak, a levélben jelzett problémák fő pontjai és javaslatuk a megoldásra:

- 1) Túlzott központosítás
- 2) Egymással nem koherens változtatások
- 3) Ellehetetlenülő kompetenciafejlesztés, tudáselmélyítés
- 4) Adminisztráció kontra tanítás

Kérjük, hogy támogassa az olyan oktatási kerekasztal létrejöttét, amely rövid időn belül, szigorúan szakmai alapokon, a helyi viszonyokat ismerve képes a rendszerszintű problémákra érdemi válaszokat adni!

Január 27.

Balog Zoltán részt vett Miskolcon az *Országjárás az oktatásról* elnevezésű programsorozat első ülésén. A miskolci első találkozón, ahol 100-120 tanár és intézményvezető volt jelen, a miniszter bejelentette, szüneteltetni fogják a minősített pedagógusok tanfelügyeleti ellenőrzését, csökkennek az adminisztrációs terheket.

A Klik február 3-ára, a miskolci tiltakozás időpontjára hívott össze köznevelési fórumokat a tankerületekben. (Pár nap leforgása alatt 198 tankerületben 32 helyszínen, 336 iskolával, illetve intézményvezetővel konzultáltak, és voltak intézmények, ahonnan 8-10-en is elmentek a fórumokra – jelentette ki február 3-án Rétvári Bence, az EMMI parlamenti államtitkára. A konzultációkon több száz konkrét kritika, sérelem, javaslat fogalmazódott meg.)

Az eredetileg néhány száz főre bejelentett miskolci megmozdulás engedélyét módosították, a rendőrség sok ezres tömegre készült fel.

Február 3.

Pölöskei Gáborné köznevelési intézményrendszer fejlesztéséért felelős helyettes államtitkár az *Országjárás az oktatásról* programsorozat pécsi fórumát követően jelezte, a miniszteri döntéssel csökkent a tanfelügyeleti ellenőrzések, illetve a minősítések száma és az önértékelési folyamatokban a pedagógusok adminisztrációs terhei.

Az MSZP parlamenti politikai vitanapot kezdeményezett a magyar közoktatás állapotáról.

A miskolci tüntetésen közel ötezen vettek részt, és mellette 10 városban (Budapest, Budaörs, Szeged, Hajdúszoboszló, Békéscsaba, Pécs, Szombathely, Sopron, Győr, Veszprém) tartottak szolidaritási megmozdulásokat.

Hollik István a Fidesz-KDNP nevében felszólította a baloldali pártokat, hagyják békén a pedagógusokat, és ne zavarják meg a kormány kezdeményezésére az oktatásról elindult párbeszédet. Leszögezte, a kormánypártok fontosnak tartják ezt a párbeszédet, valamint azt is, hogy minőségi köznevelési rendszert építsenek fel.

Február 6.

Palkovics László felsőoktatási államtitkár vette át a köznevelési államtitkárságot is Czunyiné Bertalan Judittól, aki a digitális tartalomfejlesztés kormánybiztosa lett. A miniszter február 9-ére hívta össze a Köznevelési Kerekasztalt. A meghívottak: a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet, az Eszterházy Károly Főiskola, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, az Országos Köznevelési Tanács, a Pedagógusok Szakszervezete, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a Nemzeti Pedagógus Kar, a Nemzeti Ifjúsági Tanács, az MTA Közoktatási Elnöki Bizottság, a Magyar Művészeti Akadémia, a Nagycsaládosok Országos Egyesülete és a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége.

A Magyar tanárok Egyesülete nyilatkozata a Kerekasztallal kapcsolatban: „Véleményünk szerint a kerekasztalnak nem kényszer hatására, válságkezelés céljából kellett volna létrejönnie, hanem a Nemzeti köznevelési törvény elfogadása, a Nemzeti alaptanterv, a kerettantervek, a tankönyvrendelet vagy az élet pályámodell kialakítása és bevezetése előtt.”

Február 9.

A Köznevelési Kerekasztal döntései: „Átalakul a Klik költségvetése, módosul a közbeszerzések folyamata és várhatóan még

ebben a félévben megkapják az intézményvezetők a gazdálkodásukat segítő igazgatói kártyát.”

Február 10.

Baján *Gyertyalánggal a közös jövőnkért, az oktatásért* címmel tüntetettek a Déri kertben a Pedagógusok Szakszervezete Bajai Szervezete felhívására.

3. ÖT PERC NÉMA CSEND

Február 11.

A kormányinfón Lázár János azt kérte a pedagógusoktól:

„Tárgyaljanak a kormánnyal, és fogadják el annak feltételeit, ne pedig balhézzanak. Adjanak esélyt a tárgyalásra. Példátlan, hogy a PSZ visszautasította a tárgyalást. Tiszteletben tarjuk, ha a tanárok sztrájkolni vagy tüntetni akarnak, de ezzel nem oldódnak meg a problémák. Tudomásul kell venni, hogy ez az ország nem tud minden évben 20 százalékos fizetésemelést adni. Szakmai kérdésekben viszont nyitott kapukat döngöttek a pedagógus-szakszervezetek.”

A Pedagógusok Szakszervezete közleményben válaszolt:

„A Pedagógusok Szakszervezete mindig kész a tárgyalásra, ha egyenlő felek ülnek az asztal mellett. Nem ül tárgyalási asztalhoz olyan helyzetben, amikor a sajtó útján ország-világnak, így a tárgyalófeleknek is üzenetet küld a Kormány mindenhez értő tagja: ne balhézzanak a pedagógusok, és érdemi változtatásra ne is számítsanak.

A Pedagógusok Szakszervezete nem utasította vissza a Kormány tárgyalási

ajánlatát. Nem ült le azonban egy olyan zsúrasztal mellé, amelynek vendégeit önkényesen, senkivel sem egyeztetve a Kormány választotta ki, s amelynek a menüjét is maga állította össze, ugyan-csak saját döntése alapján.”

A tanitanek.com több pontban is helyesbítette Lázár János tévedéseit:

„A pedagógusoknak nincsenek 18%-os bérjellegű követeléseik. Az oktatási rendszer átfogó és rendszerszintű problémáiról beszélünk. A nevelő-oktató munkát segítő kollégáink, így a gyógypedagógiai asszisztensek, iskolatitkárok, rendszergazdák érdekében azonban felszólaltunk. Ők 2008 óta nem kaptak béremelést, a létminimum körüli összegekért dolgoznak. Nélkülük nincs iskola, és a minisztérium rendre semmibe veszi őket: ez az, ami elfogadhatatlan.”

Február 13.

A Pedagógusok Szakszervezete *Pedagógus-tüntetés a köznevelés helyzetének javításáért!* címmel, sok más szervezet csatlakozásával tartott demonstrációt a Kossuth téren. Hiába nem kedvezett az időjárás, a tüntetésen sokezres tömeg vett részt.

A tüntetésen beszédet mondott Varga Andrea (Autonóm Területi Szakszervezet / ATSZ/ elnöke), Szűcs Viktória (Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete / BDDSZ/ elnöke), Boros Péterné (Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezetének főtitkára), Sándor Mária (Magyarország a Magyar Egészségügyért Civil Társaság), Csóti Csaba (Közgyűteményi és Köz-művelődési Dolgozók Szakszervezetének alelnöke), Pukli István (Teleki Blanka Gimnázium igazgatója), Pilz Olivér (Herman Ottó Gimnázium közalkalmazotti tanácsának elnöke), Mendrey László (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezeté-

nek elnöke), Dávid Gyula Márton (diák), Fazakas Gergely (szülő), Galló Istvánné (Pedagógusok Szakszervezetének elnöke). A beszédekben, a köznevelési rendszer (olykor fundamentális) kritikáján túl egy új és fontos tartalmi elem is megjelent, ti. hogy itt ágazati (rendszer-) szintű problémákról van szó, amelyek így az egész közszférát érintik, a tanárok mellett tehát az egészségügyi dolgozókat, a bölcsődei és szociális dolgozókat, stb. A tüntetés végén Sándor Mária öt perc néma csendre kérte a tömeget.

Az esőnek köszönhetően vált a mozgalom újabb jelképévé az esernyő. Hamarosan kitűzőn is megjelent.

Interjú készült Klinghammer István földrajztudós, akadémikus, volt felsőoktatási államtitkár és az ELTE egykori rektorával:

„Már Eötvös Loránd is mondta: az oktatási rendszerek minőségét semmi más nem határozza meg, mint a tanári kar minősége. Nem a szervezése számít, hanem a tanító néni személye. Rajta múlik, lesz-e kedve tanulni a kisembereknek. Persze az iskola épülete ne dőljön össze, de alapvetően nem ez a döntő. Olyan pedagógusokra van szükség, akik okosak, erkölcsösek, és ezeket az értékeket adják át a diákoknak. Ezért vagyok pipa, ha a tévében nézem, hogy borotvátlan, kócos, kockás inges tanári kar grasszál. Tudniillik egy tanár a megjelenésével is példát mutat a gyerekeknek. (...) Elolvastam a Pedagógusok Sztrájkbizottságának 25 pontját. A bicska kinyílt a zsebemben... (...) Nem kell mételyezni a többieket olyan gyerekekkel, akik alkalmatlanok, mert nem tudják elsajátítani a tananyagot, vagy mert akarati hiánnyal küzdenek és nincs kedvük tanulni. Gondoljon a befőttre: 2-3 rossz szem az egész üveget elronthatja.”

4. CIVILEK ÉS POLITIKUSOK

Sokan sokfélét nyilatkoztak a tüntetés után, s az volt érezhető, hogy nem a mozgalom utolsó nagy jeleneténél tartunk, hanem mintha ez lett volna az igazi nyitány, az áttörés.

Klinghammer István megjegyzéseinek különösen nagy visszhangja támadt. Több ezren öltöttek magukra kockás inget. Február 19-ére a Facebookon szerveztek akciót a diákok, jelezvén, hogy kiállnak a tanáraik mellett. A Diákok a kockás ingért Facebook-csoport felhívta a diákságot, hogy 19-én „mindannyian bújjatok kockásba, tanáraink támogatásáért!” Az internetre felkerült sok-sok kockás inges képen tanárok, diákok, osztályok, szülők, egész tantestületek, szimpatizánsok. Így lett a mozgalom harmadik szimbólumává a kockás ing.

Február 15.

Az országgyűlés napirendje előtti felszólalásában Orbán Viktor miniszterelnök két megjegyzése érintette a pedagógus-mozgalom ügyét, az általános megállapítása, mely szerint „a magyar reformok működnek”, és a konkrét: „18 százalékos béremelési igény van, nem sokallom, megértem ezt, de ebben a pillanatban nem lehetséges.”

A *Hálózat a tanszabadságért* oktatási kerekasztal-felhívására az alábbi politikai tényezők – pártok és politikai szervezetek – jelentek meg: Demokratikus Koalíció, (Niedermüller Péter, Arató Gergely), Együtt 2014 (Daróczy Gábor), Legyen Más a Politika (Osztyolykán Ágnes, Zarándy Zoltán), Magyar Szocialista Párt (Hiller István, Kunhalmi Ágnes), Párbeszéd Magyarországért (Erőss Gábor), Szabad

Emberek Magyarországért (Ungár Klára, Simon Mária). Határozatuk szerint:

„A magyar oktatásügy napjainkban megfigyelhető átalakítását, az átalakítás eseményeit, folyamatait kritikával fogadják, és fontosnak tartják, hogy a jövő oktatásáról szakmai, szakmapolitikai egyeztetés kezdődött. Ezt az egyeztetést további politikai tényezők bekapcsolódása számára nyitottnak értelmezik.”

Február 16.

A tanárok összefogásának érdekében és válaszul az illegitimnek tekintett Köznevelési Kerekasztalra ötven civil szervezet együttműködésével megalakult a Civil Közoktatási Platform. Az ülést Ercse Krisztina a és Radó Péter oktatáskutató vezette.

A Platform egyszerre foglalozik figyelemfelkeltő akciók szervezésével, koordinálásával, a kormány elé tárandó halaszthatatlan, jelentősebb forrásokat nem igénylő feladatok, megoldási javaslatok kidolgozásával, és az új közoktatási rendszer alapelveinek kidolgozásával.

A *2016. évi harmadik online fogadóórán*⁴ Palkovics László immár köznevelési államtitkárként is kapott kérdéseket. Megmagyarázta az OECD szakértőinek a bekapcsolódását a Kerekasztal munkájába. Az írta, a PSZ 25 pontos követeléseinek felét szeptemberi határidővel, negyedét 2017 év elején, a maradék negyedét 2017 év során teljesíthetőnek ítéli. Írt a Kerekasztal munkabizottságairól is.

Február 17.

Pukli István egy tévéinterjúban bejelentette, hogy március 15-ére újabb nagy tüntetést szervez a *Tanítanék Mozgalom*.

⁴ Ez a *fogadóóra* Palkovics László államtitkár hivatalos internetes sajtótájékoztatója, a levélben beküldött kérdésekre válaszol.

Február 18.

A KLIK Szervezeti és Működési Szabályzatáról egyeztetett az EMMI Köznevelésért Felelős Államtitkársága és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vezetősége a Pedagógusok Szakszervezetével majd a Nemzeti Pedagógus Karral.

Megjelent az interneten a javaslat a tanár mozgalom emblémájára, egy fekete-fehér esernyős kitűzőre, amely színeiben utal az egészségügyi szféra dolgozóit képviselő Sándor Mária által javasolt összefogásra, egymás iránti szolidaritásra (fekete és fehér szalagok), és emlékeztet a február 13-ai tüntetésre.

Február 19.

Szolidaritási tüntetést tartottak a Teleki Gimnázium előtt.

Pukli István a tankerületétől érkezett azonnali (a miskolci tüntetésen részt vevő, s ezért órákat mulasztó telekis tanárok és diákok ügyében) elszámolást kérő levelet hozott nyilvánosságra a CKP első ülésén, ennek hatására szerveződött a fehér virágos támogató demonstráció. „Ne bánts a tanárt!” – ez volt olvasható az egyik feliraton. A rendezvényen több százan vettek részt. (A későbbiekben Pukli István személye, politikai, igazgatói múltja nyilvános viták keresztüztüzebe került.)

A Pedagógusok Sztrájkbizottsága közleményben tudatta, hogy folytatja a tárgyalásokat a Kormány képviselőivel, amíg reményt lát arra, hogy a köznevelés vitás kérdéseiben megegyezés jöhet létre.

Február 26.

A Köznevelési Kerekasztal második ülése után Palkovics László államtitkár bejelentette, hogy a kormány összesen 38 milliárd forintot pluszforrást biztosít a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ számára, ez magában foglalja a 17 milliárdos adósság

konzolidációját is, és július 1-től az egész központot átalakítják.

A Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének elnöke elhagyta a kerekasztal-tárgyalásokat, megkérdőjelezve annak legitimitását, és sztrájkkészülődést jelentett be.

A Tanítanék Mozgalom közleménye:

Emlékeztetőül a korszerű magyar oktatáshoz vezető út első lépései:

1. Követeljük, hogy a kormány mondja ki, a 2011-ben elfogadott köznevelési törvényt átmenetinek tekinti, és haladéktalanul kezdje meg az érdemi egyeztetéseket a közoktatás valódi szereplőivel egy új közoktatási törvény elkészítéséhez!
2. Követeljük, hogy az új közoktatási törvénnyel kapcsolatos egyeztetések annak szakmai alapjaitól kezdődjenek! Az elmúlt öt évben kiderült, hogy az eddigi irány sem jó, és a toldozgatás-foltozgatás sem vezetett sehova.
3. Követeljük, hogy az oktatásra fordított költségek ériék el a mindenkori GDP 6%-át és az átlátható, kiszámítható és stabil normatív oktatásfinanszírozást!
4. Követeljük, hogy az intézmények napi működését lehetetlenné tevő, a tanulók és a pedagógusok számára elviselhetetlen helyzetet okozó közismert problémákat a jogszabályok és az utasítások azonnali módosításával haladéktalanul kezeljék!

A kormány felmentette a Klik vezetőjét, Hanesz Józsefet, s kinevezte az új elnököt, Pölöskei Gábornét, aki eddig helyettes államtitkárként a köznevelési intézményrendszer fejlesztéséért felelt.

Február 27.

A SZEFE XII. Kongresszusán (a SZEFE egy 13 tagszervezetet tömörítő konföderáció), közleményt adnak ki.

„A Szakszervezetek Együttműködési Fóruma XII. kongresszusa támogatja a Pedagógusok Szakszervezete Sztrájkbizottságának 25 pontos követelését. Szolidaritását nyilvánítja ki a Civil Közoktatási Platform Akciócsoportjának a közszféra, a közigazgatás, a köznevelés, az egészségügy, a szociális ágazat és a kultúra munkavállalóit támogató 2016. március 15-i demonstrációjával.”

Február 29.

Nem leszek suliban akció. Egy szülő által a Facebookon elindított kezdeményezés, amelyre több tízezer jelezték részvételüket, vagyis hogy ezen a napon a tanárok mozgalmával kapcsolatos szolidaritásuk je-

leként a gyerekeiket nem küldik, nem engedik iskolába. A társadalom összefogása jegyében különböző szervezetek, egyesületek erre a délelőttre külön gyermekprogramokat szerveztek.

Március 1.

Megjelentek a Civil Közoktatási Platform azonnali követelései, melyeket nyílt levélben küldtek el az EMMI-nek. Ez a 12 pont összefoglalta a közoktatás akut problémáinak orvoslásához elengedhetetlen azonnali intézkedéseket, melyek nem igényelnek hosszabb előkészítést. A dokumentumban megfogalmazottak összhangban vannak a szakszervezetek sztrájkbizottságának követeléseiével és a Tanítanék mozgalom felhívásában közzétettekkel. A CKP felkérte a minisztert, hogy március 10-ig adjon érdemi választ a levélre, és kezdje meg a tárgyalást az érintettekkel.

1. Az érettségire vonatkozó módosításokat halasszák el!
  2. A középfokú szakképzési rendszerben a kormány által tervezett minden változtatást azonnal függeszzenek fel! Biztosítsák mindenkinek a lehetőséget a középfokú végzettség megszerzésére!
  3. Csökkenteni kell a tanulói terheket!
  4. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek méltányos és eredményes ellátásáért azonnali, kármentő intézkedések szükségesek!
  5. A kormányzat tegyen azonnali intézkedéseket a roma tanulók növekvő szegregációjának visszaszorítása, a diszkrimináció minden formájának hatékony tilalma érdekében!
  6. Követeljük a tankönyvválasztás tényleges szabadságát!
  7. A pedagógus életpályához kapcsolódó minősítés és a pedagógiai-szakmai ellenőrzés rendszerét azonnal fel kell függeszteni, a folyamatban levő eljárások befejezésének kivételével!
  8. Azonnali hatállyal teremtsék meg a nyugdíjas pedagógusok továbbfoglalkoztatásának jogszabályi kereteit! Szüntessék meg a létszámstopot!
  9. A pedagógusok kötelező óraszámát 22 órában kell rögzíteni, el kell törölni az ezen felüli kötött munkaidőt!
  10. Követeljük az oktatásfinanszírozás legalapvetőbb forrásainak biztosítását!
- Elengedhetetlen a nem pedagógus végzettségű, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő kollégák bérének azonnali jelentős emelése. Illetményük, illetve alapbérük már szeptembertől kerüljön szabályozásra!

11. Elvárjuk az oktatással kapcsolatos őszinte és nyilvános kommunikációt!
 12. Új alapokra helyezett, az elért eredményekre építő közoktatási rendszer kidolgozását kell azonnal elkezdeni!⁵

Az oktatásügygel kapcsolatos különböző szintű egyeztetéseknek egy, a maihoz képest szemléletében új közoktatási rendszer megalkotása felé kell haladnia, melynek kiinduló feltételei és jó gyakorlatai rendelkezésre állnak hazánkban. Alapja az élményszerű tanulás, a befogadó, esélyteremtő óvoda, iskola és a XXI. század kihívásainak megfelelő tudás.

Azonnal meg kell kezdeni a nyílt és tényeken alapuló, hosszú távú stratégiai tervezést, és az ezen alapuló új közoktatási és szakképzési törvény, valamint Nemzeti Alaptanterv kidolgozását.

Március 4.

A 2016. évi negyedik online fogadóóra kérdései és válaszai között olvasható kérdés és válasz, ami a Kerekasztal szakmai legitimitását érinti:

„Tisztelt Államtitkár úr, van még olyan résztvevője az oktatási kerekasztalnak, amely pedagógus szakmai szervezetnek tekinthető?”

„Az Országos Köznevelési Tanács, a Nemzeti Pedagógus Kar. Ezen szervezeteken keresztül a köznevelés valamennyi területe, óvoda, általános iskola, középiskola, kollégium, szakképzés, szakszolgálati feladatellátás képviselője is megjelenik a kerekasztalnál. Rajtuk kívül más szervezetek delegáltjai közt is találunk pedagógusokat.”

(Az OKT-ról 2014-es megalakulásától eltekintve nincs interneten elérhető szakmai információ.) Az NPK megalakulása és szerveződése pedig egyike a civil mozgalom által sérelmezett oktatáspolitikai történeteknek. Az együttműködés a kormányzat és a civil pedagógus mozgalom között tehát továbbra is akadozik.

Március 8.

A Köznevelési Kerekasztal sajtótájékoztatója szerint megkezdték az intézményfenntartó július 1-i átalakításával összefüggő kérdések megbeszélését. Tárgyalják a Civil Közoktatási Platform 12 pontos követelését, valamint vizsgálják a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének követeléseit is.

Március 11.

A *Rendhagyó Óra Mozgalom* javasolta, hogy ezen a napon délelőtt 10-től délután 13-ig pedagógusok, szülők, diákok, önkormányzatok rendhagyó órán, folyosón, kiránduláson, ahol csak lehet, mondják el, beszéljék meg a tanári mozgalom jelentését, jelentőségét.

A Tanítanék Mozgalom március 15-ére tervezett tüntetését több szakszervezet, civil és politikai szervezet is támogatja. A tüntetés tézisei: „Tüntetünk a szabad oktatásért! Tüntetünk azért, hogy a kormány a valódi érintettekkel tárgyaljon! Tüntetünk, mert a kormány nem csak az oktatás szereplőivel nem áll szóba!”

⁵ Az egyes pontok részletes kifejtése megtalálható: <https://www.facebook.com/notes/tan%C3%ADtan%C3%A9k/azonnali-k%C3%B6vetel%C3%A9sek/1522432411386736>

Március 15.

A délutáni, a változatosság kedvéért ismét esernyős (a Hősök teréről induló) Kossuth téri tüntetésen (melyet több mint hetven szervezet támogatott) lényegesen többen voltak, mint február 13-án. A szóvivő Törley Katalin volt, a szónokok: Sándor Mária (a szociális ágazatok sanyarú helyzetéről beszélt); Pilz Olivér (felolvasta a CKP 12 pontját és jóváhagyást kért rá); Békés Gáspár (a diákok nevében vállalt szolidaritást); Neubauer István (a szülők képviseletében szólt); L. Ritók Nóra (felrótta, hogy a nagy átalakítás épp azokon a szegény – és gyakran roma – gyerekeken nem segített, akikre hivatkozott); s végül Pukli István (vadsztrájkot, tanári engedetlenségi mozgalmat jelentett be, ha a kormány nem teljesíti a Tanítanék mozgalom nevében elmondott követeléseit, vagyis ha a miniszterelnök és az államelnök nem kér bocsánatot az utóbbi hat évben megalázott emberektől, s nem alakul új, a mozgalom számára is elfogadható kerekasztal.)⁶

Szerkesztői utószó

A szerkesztőnek itt most magyarázkodnia kellene, hogy mit mulasztott a lap a szakmai nyilvánosság egyik fórumaként, hogy a tanári tiltakozások, tüntetések évadának kellett következnie. A magyarázkodás nehézségét mi sem jelzi jobban, mint az, hogy az elmúlt három évben egyetlen közoktatás-kritikai írást sem utasítottunk vissza. S hogy a követelések 12 pontja közt a szakmai nyilvánosság kérdése, mint az egykori 12 pont alfája (s ezáltal az omegája is) szóba sem került, holott, ha van valamiféle örökség, mely sújtja a magyar köztársaság negyedszázadának minden pillanatát, tehát a közoktatását is, ez éppen az igazi nyilvánosság (a szabad sajtó) hiánya. Melyet már sérelmezni sem jut eszünkbe. Mintha igény sem lenne rá. A be nem érkezett írásokért nem felelhetünk, a meg nem rendelték ügyében természetesen van felelőségünk. Emlékeztetünk s a következő körkérdéses összeállításunk is ennek a felelősségvállalásnak a jegyében készült. Ígérjük a folytatást is. (TG)

⁶ A kéziratot, vagyis a krónikát március 17-én zártuk le. (A szerk.)

Budapest, Kossuth tér 2016. február 13.